

Секція: ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Керівники: проф. В.Лобас, проф. А.Довгань, проф. В.Ніконенко, проф. Н.Буняк, доц. В.Кухарська, проф. Я.Стоцький

Секретар: асист. Н. Габрусєва

УДК 4+37

Ж. Баб'як

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ДИДИКТИЧНІ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ СКЛАДАННЯ ГАЛУЗЕВОГО ГЛОСАРІЯ

Серед завдань щодо поліпшення викладання іноземних мов у вузі, що стоять перед викладачами та методистами, особливо слід виділити питання про значимість навчальних матеріалів. Саме вони суттєво впливають на зміст і форми навчального процесу та їх роль повсякчас зростає. Поряд із підручниками чільне місце посідають сучасні засоби, періодика, граматичні довідники, словники. Очевидна взаємодія лексикографії як науки, яка займається питаннями вивчення і укладання словників та методики навчання іноземних мов. Глосарій, як результат лексикографічної праці, може бути і дидактичним матеріалом.

Навчальна лексикографія рекомендує найбільш раціональні способи подання лексичного матеріалу в словнику, що поєднують в собі ознаки як словника так і навчального посібника. Тип його залежить від мети та етапу навчання, виду мовленнєвої діяльності. Такий словник-посібник, призначений для використання з навчальною метою поряд з іншими посібниками або галузевими словниками достатньо великого об'єму, рекомендується для студентів, аспірантів, науковців. Він повинен відповідати науково обґрунтованим вимогам, які ставляться до будь-якого навчального посібника, має бути зручним у користуванні, максимально інформативним з тієї чи іншої галузі питань.

Перед автором галузевого двомовного глосарія ставиться цілий ряд завдань, одним з яких є визначення оптимального складу певної галузевої термінології, а також відбору термінологічних одиниць. Потрібно пам'ятати, що галузевий двомовний глосарій складається, як правило, з трьох частин: власне словника, перекладної частини та довідкового апарату.

Монографії, підручники, наукові та реферативні статті в спеціальних збірниках та журналах є достовірним джерелом для селекції вузькогалузевої термінології і подають її найбільш повно у кількісному відношенні. При укладанні глосарія вузькоспеціальної термінології важливо орієнтуватись саме на такі джерела. Важливим є питання принципів побудови термінологічного словника, які виробляються з метою забезпечення системного характеру даної термінології: послідовно враховувати особливості термінів, їх структурні типи і частотні параметри.

Отже, ми дійшли висновку, що в процесі роботи над двомовним галузевим глосарієм одним із основних лексикографічних аспектів словниково-перекладацької діяльності є пошуки еквівалентних різномовних термінологічних одиниць. За нашим спостереженням це: а) буквальний переклад або переклад з допомогою еквівалента; б) переклад з допомогою синонімів, коли терміни мови-оригіналу перекладаються рідномовними відповідниками; в) передання значень терміна за допомогою кальок або запозичень; г) передання значень терміна з англійської мови на українську шляхом тлумачення.